

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamrecht palota
első emelet, az udvarban.

A vasutasok forradalmának tanulságai.

— április 27.

Azok a szerencsétlenek — akár inde, akár unde — végre is vértanuk!... Vértanui egy aljas, hazug rendszer évtizedeken át tartott uralmának.

Hogy miben állottak a hazugságok? Elmondjuk mindjárt.

Először is abban, hogy ez az óriási párt szabadelvűnek nevezte magát, a szabadelvűséget hangoztatta, a szabadelvű intézményekből olyanokat, amikből hasznot meríthetett, instituált; egyebekben pedig, véralkatához hiven, elhanyagolta azon jogok védelmét, azon eszmények szolgálatát, amik kevesebb alkotmányos formák között élő országok közéletében régebben és teljesebben érvényesültek. Értjük ez alatt a humanitárius és a közgazdasági igények kielégítését. Ez az óriási rosenhe tömeg — a párt — valóságosan torlaszt emelt a közönséges politika, a közjogi elvek védelmére, amely torlasz: korrupció és nepotizmus. Tehát erkölcselenség.

Innen magyarázható az, hogy még egy tisztviselői karnak sincs

szolgálati pragmatikája; innen a gyalázatos fizetés, amiben bírói karunk senyved. Innen az az erkölcsi és lelki fürtelem, amely a vasutasok forradalmában oly eruptive megnyilatkozott.

Itt álljunk meg egy kissé.

Ime, ennél az intézménynél is a nyers, durva erőszakot összetevestették az erélylyel. A fegyelmet az igazságtalansággal, a tekintélyt a protekcióval.

Az, hogy ezek az emberek csak pénzért, helyzetük anyagi javításáért küzdöttek volna, hülye beszéd. Nem. Ez a küzdelem főképp és első sorban erkölcsi javakért folyt, érzéven ösztönszerűen amaz igazságot, hogy anyagi nyomor szanálása erkölcsi tisztulás nélkül nem képzelhető.

Ezért igazán helyénvaló és időszzerű volna, ha valaki a nagy nyilvánosság előtt ekképen szólna a miniszterelnök urhoz:

Kegyelmes ur! Minthogy a gőg nem pótolhatja a bölcsességet, sem az igazságot, kérünk, vagy térj magadhoz, vagy távozz arról a helyről, mert meglásd, hogy ami az osztrákoknak nem sikerült, — forradalomba üzni ezt az országot, demoralizálni a hadsereget — te

ezen az uton könnyen elérheted. Mert lásd, kegyelmes ur, hit és bizalom nélkül a tekintélyben, bizalom nélkül az alattvaló jóindulatában nem lehet megélni sem családnak, sem országnak. És te ezeket az erkölcsi javakat rugdosod szerte széjjel... Négy miniszterváltás történt, mind a négy kötelező ígérettel biztatta a vasutasokat, hogy méltányos és jogos igényeik kielégítést nyernek. Kik azok a miniszterek? Magánemberek? Nem. A szuverén államhatalom személyesítői.

És szavukat szegték. Sőt ami több, ami csunyább, kijátszották a társadalom ezen tisztességes és fontos elemeit. Kijátszhatni vélték, mert vezetőik, igazgatóságuk frivolsága ezt elősegítette. Hátürhető ez? Hát nem kell-e szükségképp megrendülni a tömegek bizalmának minden u. n. tekintélyben? És te, akinek tudnod kellene, hogy egy miniszter szava nem az egyes ember szava, hanem egy ország szava, s emberek, személyek változhatnak, de a kimondott ígéretek az államférfiak ígéretei kötelezik — kell, hogy kötelezzék — utódaikat is, te megtagadtad a szolidaritást elődeiddel. Így megfogod tagadni később,

A jó vasutasok.

Irta: Benedek János.

Alföldi puszták szabad levegőjének, az Ipoly-völgy susogó szellőjének lágy czirógatását éreztem arcom körül, mikor azt a sok jó vidéki vasutast az Andrassy-ut palotái között magam körül láttam.

Nini, ez itt Pósa, ez meg az öreg Macskási. Az meg amott Nagy uram, a világ legkedélyesebb konduktora, marczone arzávai, borizü hangjával, kusza szakállával. Csak megőszült egy kicsit, mióta együtt röpitett hennünket a szárnyas kerék a Garam hidján, a Szikince völgyén keresztül, mialatt jóizü humorával igyekezett az utasok számára mulatságossá tenni az utazás hosszadalmas egyhanguságát.

Néha erősebb tréfákat is megengedett magának; de hát az volt még akkoriban a szálló ige: tehetyi, mert vasutyi.

Veréb Mihály uramat látom amoda; miesoda szél hordta ide, hogy odahagyta a macsi pusztát, ahol olyan lelkiismeretes ügybuzgalommal igazította a váltókat s haptákba vágta magát, begöngyölt piros zászlóval kezében fogadta a prűszkölő vo-

natokat. Máskor is megeseit, hogy valami soros állapot elszólitotta megszokott hivatásának buzgalmas teljesítésétől, amikor is derék élete párja vállalta át a zászlóartás nemese feladatát; mert olyan derék asszony ám a vasutas felesége, hogy még a hivatalban is segíti az urát, ha teheti. Pedig teheti, mert hát vasuti.

De már annak valami rendkívüli dolognak kell lenni, ami őt ide sodorta ennek a rengeteg nagy falunak szörnnyeteg palotái közé, a fővárosi proletár nép hullámozó tömegének zshivájába: ebbe a szédületes forgatagba.

Uri czimborák, régi jó pajtások, egykori tanulóársak ismerős arca derül felém innen-amonnan. Egyikkel a püspökladány-füzegyarmati vonal megnyitásakor találkoztam utoljára, másikkal a hortobágyi viczinális műtanrendőri bejárását követő nagy murin ösmerkedtünk össze; hejh, be nagyot ittunk akkor.

Felelevenednek a mulatságos visszaemlékezések, mikor a hortobágyi állomásnál Dely Máttyás, a nagy pusztaság barmainak tudós doktora fogadott bennünket s üdvözölte a miniszter képviselőjében megjelent Papp Árpád osztálytanácsost, kimentvén a

hortobágyi lakosságot, mely nincs még szokva ilyen nagy urakhoz, mivelhogy a lakosság kilerczvenkilenc százaléká — négy lábón jár.

Alakokat látok, kikkel gyakran kozintottuk össze a poharat a vasutasok által többször rendezett kedélyes összejöveteleken, mikor az üzletvezető nevenapjára összesereglett az egész vasuti társaság, mint a jó család, melynek tagjait igazi meleg érzés egybeolvadása kapcsolja egymáshoz.

Mennyi őszinteség, mennyi bizalom, milyen bensőségteljes összhang nyilatkozott meg ezeken az estéken: csak a jó vasutiak meleg szivéből tudott az olyan közvetlenséggel felfakadni.

Eszembe jut a Csuka Mihályné esete, akinek az urát felsegítette az üzletvezető jóindulata s lehetővé tette, hogy a szegény pálya-őr nehéz helyzete könyveddett valamit s nyugodtabb szívvél nézhetett nagy családjával az élet gondjai elé. A jámbor Csukáné asszonyom szépen felöltöztette mind a hét apró porontyát: a bakterház körül megöröködött gyümölcsfák galairól leszedett egy szakajtóra való finom csemegét; a három kas méhet megrabolta, úgy vette rózsás talba az illatos mézet; de még

Tavaszi ruhák tisztítását

kifogástalanul teljesíti

== HRABÉCZY ANTAL ==

ruhafestő és vegyeszeti tisztító intézete

DEBRECZEN, Széchenyi-utca 42-dik szám.

alkalom adtán nemzetteddel! S mint-hogy az erőszak nem pótolhatja az egészséges erőt, a gőg a belátást, az önkény a jogot, az igazságot, inkább pusztuljon el a nemzet, mintsem az emberiség ezen erkölcsi javait bitorolni hagyja. Mert végre is mi az az u. n. nemzet?... Egyéniség a történelemben. Minden egyéniségnek annyi a joga, — s így létjoga is — amennyiben az emberiség etikai értékét emelni tudja és akarja.

Ez a nemzet, amelynek ebben a munkában határozottan érdemei vannak, nem szabad, hogy multját, hagyományait megtagadja. És mi a multja, mi a hagyománya? Csupán ennyi: egy maréknyi ember vértanúsága, amely a tömegek haszonleső önzését ellensúlyozni igyekezett és — ellensúlyozta.

És az a nagy szabadelvű párt?... Erről is érdemes néhány szóval megemlékezni. Ez csak annyiban magyar, amennyiben esetleg itt választották őket képviselőkké, delekkületükre nézve ott voltak ők, a mikor Teleki Mihály uram egyformán be akarta csapni a törököt, a németet, de nem sikerült. De ebben is megnyugodott. Ők a minden átlagos — közönséges — tuczatember lelkületét felében alkotó utilitáriszmus és opportunizmusnak a megtestesülése. Azért azonban légy nyugodt, a haza megélte nélküled is és pártod ellenére is. Mert amint a válságos idők elkövetkeznek, a mint egy nagy eszme — egyelőre a közgazdasági, később a politikai önállóság eszméje — megérlelődve, a közélet dinamikai rendjét megzavarják, ők is elemeikre bomlanak föl. S ezek az idők mihamarabb elkövetkeznek. Siettedi őket a Ludvig-, a Stettina-féle alakok szereplése, akik a hatalom erjgombái közé sorolhatók. De addig is bármi lörténjék, hidd el, kegyelmes uram, hogy a gőg nem bölcsesség, az erőszak nem erő s az igazságtalanság nem fegyelem.

Még valamit. A kegyeletérzése igen szép, kivált ha a megszorult

ellenségénél is megnyilatkozik. De azzal is elkéstél. Az élő és jövőző nemzedékek jogát az, mint ellenérték, el nem némithatja.

* * *

A három egy királyság.

— április 27.

Tisza Pista miniszterelnök kezében a béke olajágával, — szívében a magyar haza szent szerelmének teljes hiányával: beresztette a parlamenti ülést.

Tisza Pista szereti ugyan a hazát, de ő ezt a fogalmat, ezt a szent ígét Haza, csakis evvel a depravációval tudja felfogni: „közhaza“, „unsere Monarchie“, „osztrák-magyar nagyhatalom“.

Ez a Tisza Pista-féle közhaza, a három egy királyság szentséges fogalmának felel meg. Ezt a három egy királyság fogalmát néhai való jó Jellasics bán fedezte fel először és csinált annak propagandát. Miért lenne a tekintetben parányibb zseni a mi „tiszapistánk“, mint annak idejében volt „jellasics bán.“

A XX-ik század három egy királysága a következő alkatelemekből áll: Mindenekelőtt Ausztria, mely nélkül a világ el sem képzelhető. — (Ez egy 100 esztendőös császárság.) Ez egy geográfiai, etnográfiai és metafizikai csodabogár. Van neki két feje. Az esze hiányzik. Vannak végtagjai és farkai is, de törzse nincs. Miután törzse nincs — szive sincs. Folytonosan emészt, eszik. A tápanyagtól — a fejei nőnek és hájasodnak.... fejüregének teriméje már is megmérhetetlen. Hát még benne az a teméntelen üresség. A végtagjaival folyogat és gyilkol. A farkát pedig, amely fekete-sárga színű, kalóz-zászló gyanánt használja. Most legutóbb Tisza Pista ezt tüzte ki a jóbékesség szent jelvénye gyanánt. Ez tehát a három egy királyság egyike. Vezető szelleme.

A másik Magyarország. Eldorádója a politikai bölcsességnek. Sok benne a nagyra-hivatott politikus, akik mindannyian első szeretnének lenni. Az elsőség feletti versengés abban áll, hogy a szolgálalküsből a haza jogainak feladása művészetéből és a testvérpusztítás gyakorlati tudományából idősakonként levizsgáznak — Bécsben. Aki a legjelesebben levizsgázik, az lesz a magyar királyság — teljhatalmu ura, — koronázatlan fejedelme. Ez idő szerint a Magyar királyság teljhatalmu koronázatlan királya: Tisza Pista. Ennek a teljhatalmu urának legfőbb teendője abban áll, hogy a magyar királyságot fejlődni nem engedje. — Vagyont pedig, amint összegyűl. Küldi rögtön Bécsben. — Itt csak azt hagyja, amire Bécsbe nincs étvágy. — A magyar királyság egyedüli hivatása az önmeg-

getni kezdtek. Jól tették, hogy sarkatokra álltatok. Szervezkedni kell a munka emberainak, hogy felvehessék a harcot a társadalom heréivel, a kitartott henyekkel. Minden jó ember rokonszenve veletek volt, míg ezen a helyes uton jártatok.

De micsoda gonosz démon csábitotta el a ti becsületes lelketeket arra; hogy esztelenül bele rohantatok a kész veszedelembé? Megtagadva a köteleesség teljesítését, félredobva a hivatali esküt; kárt okozva az állam tekintélyének, az egész országnak; temérdek kárt embertársaitoknak, de legtöbbet önmagatoknak.

De jó volt, hogy vasárnap este hamar bealkonyodott s nem láthattam a reményekben csalatkozott szegény vasutasok arcán a csüggeteg lemondás keserűségét.

Az én jó vidéki vasutas barátaim visszatértek már prüszkölő masinák mellé, melyek elillanó füstje mintha egy-egy légbeszórt illúzió volna.

tagadás, a keresztyéni türelem és az, hogy az őt folytonosan követ és sárral dobáló osztrákot dobja vissza — kenyérrrel; napélt kenyérével... A jövőnkkel mi ne törődjünk... Az több, mint bizonyos!

Ami Krisztus mondott, az nem mesebeszéd, hanem igaz és szent. Krisztus pedig határozottan állította, hogy: „török és szenvedőké a mennyeknek országa!“ Tehát törjünk és szenvedjünk, mint jó keresztyénekhez illik.

A három egy királyság harmadik alkateleme: Bosznia és Hercegovina. Hajdan ehhez legtöbb joga volt a néhai való jó független magyar királyságnak, — ma pedig legkevesebb joga van ehhez a „nem független magyar királyságnak.“ Bosznia-Hercegovina egy mindenkié és senkié. Egy erőhatalommal berendezett szárazföldi „senki szigete“.

Ennek legfőbb rendeltetése abban áll, hogy a „három egy királyság“ egyik alkatelemét, egyik tényezőjét képezze.

Ez a három királyság együtt alkotja az „egységes királyságot“, illetve a közjogi műszavak mestereinek nyelvén szólva, egységes császárságot, vagyis osztrák császárságot.

Az egységes osztrák császárságban most békesség honol. A török és a szenvedők békessége ez, hogy övék lehessen a mennyeknek országa. Aki pedig a mindennapi kenyeret és az emberi méltóságot a mennyeknek országánál többre becsülve panaszkodni és okoskodni merészel: azt föbelövik, hogy így mielőbb övé legyen a mennyeknek országa!

Békesség vagyon... de hiányzik az emberekhez való jóakarát.

Dr. Király Péter.

Gyilkos testvérek.

Fintáék Bogár Gyula gyilkosai.

— A gyilkosok mindent bevallottak. —

— ápril 27.

Ami még tegnap csak halovány gyanu volt, az már ma mint bevégzett tény áll a vizsgálóbíró előtt. Fintáék maguk beismerték, hogy ők voltak azok, akik vadállatias kegyetlenséggel kivégezték a szalontai malomigazgatót: Bogár Gyulát. Nem vezérelte őket semmi egyéb mikor gyalázatos tervüket végrehajtották, csak a kapzsiság, a rablási vágy.

A szalontai esendőrőrmester, Gudor még vasárnap kivitte a Finta-leányt Nagyszalontára a gyilkosság színhelyére. Itt egymásután szembesítették olyanokkal, kik látták őt a végzetes éjt megelőző és követő napon a községben. A leány mindamellett állhatatosan tagadott. Már szinte eredménytelennek gondolta a kirándulást a esendőrőrmester, mikor a leányt visszakísérte tegnap a nagyvárad kir. ügyészség börtönébe. Itt azalatt folytak a kihallgatások, még pedig pozitív eredménynyel. A Finta-fükkvallatás közben nagyon bele bonyolodtak a keresztkérdésekbe.

Elpalástolhatatlan zavar tükrözött vissza a rablógyilkosok arcáról, mikor a visszaszállított leányt szembesítették velük. Itt gondolták ugyanis, hogy a leány mindent bevallott és el vannak árulva, zavaros és érthetetlen meséket kezdtek mondani a vizsgálóbíró előtt, amelyekből csak egy igazság szűrődött le, az, hogy a szalontai rablógyilkosság elkövetői a Finta testvérek voltak, akárhogy igyekeznek azt elpalástolni és letagadni.

egy kis malacot is kivett a kocza alól, szépen megabárolta, hófehérre megkoppasztotta; frissen sült cipóval, szilke aludt teljével így ment látogatába Dobieckinéhez egész pereputtyával. És a nagyságos aszszony — nem volt otthon az üzletvezető ur — jó szívvvel fogadta s napokig vendégeül látta a jámbor családot; bekvártélyozta őket — mint vendégszerető vasutasnéhoz illik — a fényes szobákba, mert hiszen kollegák is voltak. Egyik üzletvezetőné, másik pályaórné, de mind a kettő vasutas felesége.

— — — Hát mi a kő ütött tihozzátok, áldott jó emberek, hogy így felfordult veletek a világ?

Az életgond. Az idegsorvasztó, nehéz küzdelem.

Tudom. Itt rezeg szívemben minden sóhajtásotok. Magam is nehéz sorssal küzdő, szegény napszámos vagyok.

Jól tettétek, hogy a becsületesen, önfeláldozással teljesített munkának illő bérét akartátok kimódolni. Jól tettétek, hogy zör-

Végre is a bűnösök is belátták, hogy más nem vezethet immár ezéihoz, mint a töredelmes vallomás. Mindenféle szépítgetés és mentegetés nélkül mondták el a véres gyilkosság részleteit, még pedig egyféleképpen mind a hárman, habár külön-külön fogták.

Előadták, hogy a leány előzetesen megbeszélte terv szerint felajánlotta magát az öreg malomigazgatónak. S mikor ez elaludt, a leány megadta a jelt, mire az előre elbujtatott Finta-testvérek, kik a szomszédos lisztraktárban rejtőzködtek, kitörték és egy fejszecsapással kioltották az öreg ur életét.

S aztán a hírlapokban eléggé ismertettet részletes leírás szerint a kihűlt holttestre ágyneműt hánytak, felfeszítették a kasszát és a benne levő készpénzt elvitték. A gyilkosok nem távoztak el még egy napig a községből, ott mulattak a szalontai vendéglőben, hogy a gyanu ezzel is elhárítsák magukról.

Fintákra még más gaztettek is derülnek ki ezenkívül. Így többek között nagyon előtérbe lép az a gyanu, hogy ők követték el Boda pénzeslevélhordó ellen Budapesten a merényletet. A vizsgálóbíró ez irányban is megindította a nyomozást.

Ocsmányságok.

Fenyő S. az Egyetértés főszerkesztője a Koronaherzeg-utczában üldözőbe vett egy fiatal ur leányt. A Klotild-palota kapuja alatt az inzultált leány atyja lépcsőről lejövet meghallotta a sikoltozást s vasbottal megverte Fenyőt.

Eddig a tény. Természetes, hogy ilyen nyílt utczai botrány előtt lehetetlen volt szemet hunyni a rendőrségnek, valamint az is természetes következménye a dolognak, hogy az erkölcshiénának előkelő állásától azonnal meg kellett válnia. Maga az eset azonban érdemes a különösebb bonczolgatásra, mert Budapesten a botrányoknak ez a legembertelenebb és legaljasabb fajtája kezd a rendszeresség törvényességével ismétlődni. A kosaras asseony vértforraló története még benne él a köztudatban s még az a tenger sok gyalázatosság sincs elfeledve, ami az utóbbi évek bűnkronikáit tartja. Hogyan védekezzen a társadalom ez emberi alakba bujt fenevadaktól? Az a viruló ur leány, ki szerencsére hamar érkezett haza a Klotild-palota kapujába, véletlen szerencsének köszönheti szerencsés megmenekülését.

A szemérmetlen, emberi mivoltából kivetkőzött üldözője a törbeejtésnek, elcsábításnak ezer meg ezer változatos módját ismeri, melyek önkénytelenül, a legtéljesebb és legnaivabb ártatlanság harmatos hitével, a semmi rosszat nem sejtő lány tiszta gondolatával sétáztatja be büntényéjébe a földi kincsek legdrágábbját, az ártatlanságot, a testi érintetlenséget.

Ki tudná feljegyezni, számon tartani csak egy ilyen ember erköcsromboló életfolyamának bűnterhes lekszikonát? Pedig hány van, a fővárosban különösen, de a vidéken is, kik a felébredt állat olthatatlan szomjúságával lesnek a gyanutlan áldozatokra.

A társadalmi önvédekezésnek részükre fenntartott guzsbakötője az a rendes körülmény, mely az előkelő állás, rang, vagyon kiváltságával, a törvény előtti egyenlőségek csunyaül fölfriekázó kivételességével veszi oltalmába e közveszélyes embereket. Ez az ur, kit a mai utczai skandalum végre palam és publice a nyilvánosságnak és rendőrségnek kiszolgáltatót szász, ezekkel takarta el

már régebben a kis nyilást, melyen keresztül belátni lehetett volna beláthatatlan bűnlajstromába. Mert határozottan tény, hogy botütések előtt, alatt és utána is próbált alkut kötni, ígérni mindent, eget földet, csak-hogy ezuttal a szemérem és a tisztesség nem kellett, hogy áldozatot hozzon a megélhetésnek, a megalázható koldusságnak. Uriemberrel volt dolga ezuttal az erkölcshiénának s most végre annyira elitkolt és ezekkel eltusolt ocsmányságok után megadta azt, amivel tartozott, a hátával, az állásával és a nyilvánosságra hurezoltatással.

A közönségnek pedig legyen ott a vasbot a kezében, mint annak a még szerencsésnek mondható apának. Ez a vasbot ilyen esetben a paragrafusnál is súlyosabb. Vegyen tüstént ott, ahol éri véres elégtételt, zuzzon, öljön, vágjon, mert nem-telen életet olt, hogy a nemest, a hóféhret megmentse. Az egyetlen, szent klenodiumnak így lehet csekély, de hathatós védelmet biztosítani. S a fizikai és hivatalos kalvária után következze az erkölcsei. Sujtsa a legtéljesebb megvetésével a társadalom e fertőzött lelkeket, kik megmételtyezik a levegőt, amerre járnak.

k. m.

SZINHÁZ.

Műsor:

Szerda, Hajduk hadnagya, operett (C. bérlet.)

Csüörtök, Hajduk hadnagya operett (A. bérlet.)

Péntek, először Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)

Szombat, másodsor Utazás az özvegység felé vigjáték (C. bérlet.)

Vasárnap d. u. Bob herczeg, operett (A. bérlet.)

Vasárnap este, Utazás az özvegység felé, vigjáték (B. bérlet.)

Színházi hírek. Pénteken lesz a premierje Szécsi Ferencz 3 felvonásos vigjátékának, melynek a czime „Utazás az özvegység felé.” A darabban az egész vigjátéki személyzet részt vesz. Az igazgatóság még e szezonban színre hozza Dreyer Miksa 4 felvonásos színművét, melynek a czime „A segédtanár” és Sudermann Hermann 3 felvonásos színművét, a „Rejtett boldogság”-ot. Mindakét színmű ujdonság a debreczeni színpadon.

Egy állami tanító izgatásai.

— Szociálista tanító. —

április 27.

A szomszédos Hajdunádudvar községben a lakosság nyugalmát pár hét előtt különös eset zavarta meg.

Az egyszerű, békés emberek közé ismét befészkelte magát a szociálisták és a felekezeti viszály. Nyugodtan éltek egymás között mindaddig, míg Lázár Gyula állami iskolai tanító lábát be nem tette a községbe.

A tanító ur, ki a képviselőtestületnek is tagja volt, ahelyett, hogy a kisdedek oktatását teljesítette volna, lelketlenül felizgatta Nádudvar földművelő lakosait.

Féktelen izgatásaival a szociálisták eszméit hintette el a földmivesek között és a vagyoni egyenlőség eszméit terjesztette.

A tanító ur ezzel azonban nem elégedett meg, lelketlenül izgatását átvitte a felekezeti térre. A református egyház ellen

kelt ki, felhívta a földmivelőket, lépjenek ki az egyház kötelékéből, akkor nem kell nekik sem iskola, sem másféle adót fizetni.

Mikor mindezeket megselekedte, egy szép napon egybegyűjtötte hiveit az iskola udvarán és megválasztatta magát a nádudvari szociálisták elnökének.

A tanító féktelen izgatásai azonban nem maradtak büntetlenül. Az értelmiség első sorban is úgy torolta meg eljárását, hogy kénytelen volt lemondani képviselői tagságáról.

A hatóság sem maradt azonban tétlen. Figyelmeztette az izgató tanítót, hagyjon fel izgatásaival és egyidejűleg sürgős felterjesztést intézett a közoktatásiügyi miniszterhez, melyben kéri, hogy Lázár Gyula tanítót haladéktalanul helyezze el Nádudvarról.

Domahidy főispán figyelmét is felhívta a hatóság Lázár Gyula izgatásaira és tőle is azt kérték, szorgalmazza a miniszteriumban Lázár Gyula mielőbbi elhelyezését.

NAPI HIREK.

— **Május 1.** A munkásmozgalmak miatt az idén nagyon kritikus napnak ígérkezik május elseje. Epen ezért a belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megállapítja mindazon engedményeket, amelyeket a hatóságok a munkásszervezeteknek megadhatnak május elsején. Ezen rendeletet Domahidy Elemér főispán közölte a debreczeni hatóságokkal. E rendelet a felvonulásokot csak bizonyos korlátok közt, kellő garancia mellett engedi meg.

— **A posta távirda és telefon szolgálat.** A vasuti sztrájk tartama alatt a távirda és telefon hivatalok valóságos ostromnak voltak kitéve. Egyetlen fertály órára sem szünetelt a forgalom s úgy a távirda, mint telefon hivatalnokai s összes alkalmazottjai, mint az ugyanezen hivatalokhoz beosztott postások is dicséretes ügybuzgósággal teljesítették kötelességüket, egész a kimerülésig, miután a rendes szolgálati időn kívül rendkívüli szolgálatot is teljesítettek valamennyien. Méltán illeti tehát elismerés mindannyiójukat, akik tiszteres munkát végeztek a megpróbáltatás nehéz napjaiban.

— **Ebéd a püspöknél.** Kiss Áron püspök tegnap ebédet adott a tanítóképzési vizsgálatok bizottsági tagjainak tiszteletére.

— **Hajdunánás és a Bocskay-szobor.** Hajdunánás a Bocskay-szoborra nem tett pénzbeli adományt, hanem felajánlotta a Hajduböszörményben levő kerületi hajduháza rá eső jövedelmét. — Ez azonban nagyon problematikus dolog, miután ennek a kerületi háznak alig van jövedelme, de az egyebekben is más, meghatározott célokat szolgál. Ezt a határozatot épen ezért megfélebbezték s tegnap érkezett le a miniszter döntése, mely Hajdunánás képviselő testületének határozatát megsemmisíti s pénzbeli adományra utalja.

— **A kávéházak előtti asztalok.** Nemrég szóvá tettük a tanács ama intéz-

kedését, hogy a kávéházak előtt, a gyalogjárón nem engedi meg az asztalok kitételét. A házfazatot nem helyeseltük, mert egyik másik kávéház előtt, pl. a Bikánál és Hungáriánál van elegendő hely a gyalogjáró mellett az asztaloknak, de a legtöbb kávéház előtt a vasuti sínpar miatt nem lehet asztalokat kirakni. A tanács azóta nem tett újabb intézkedést, ha csak legközelebb nem határoz újból ez ügyben. Erre alkalmat ad a tanácsnak Német András legújabb beadványa, ki most azt kéri a tanácstól, hogy ne csak a gyalogjáró melletti térségen, hanem a gyalogjárón is engedje az asztalok elhelyezését.

— **Tűz a Csapó-utczán.** Ma reggel a Csapó-utczán nagy tűz volt. Czeglédy József gazdálkodó házában az istálló kigyuladt és a cserepes tetőzet is tüzet fogott. Mintegy 10 méter hosszúságban a tetőzet le is égett, de a tűz tovább terjedését megakadályozta Publíg Ernő vezetésével kivonult tűzoltóság, mely lokalizálta a tüzet. A tűz a kocsis gondatlanságából keletkezett.

— **Bibliai ünnepély.** A debreczeni ev. ref. főgymnásium ifjúsági gyülekezete 1904. évi május hó 1-én a főiskola oratóriumában d. e. fél 11 órakor Bibliai Ünnepélyt rendez a következő műsorral: 1. Közének. 70. dics. 1., 2. verse. 2. Imádság. Tartja S. Szabó József, a gyülekezet felügyelő tanára. 3. Közének. 88. dics. 1. verse. 4. Hítünk ünnepén. Pályanyertes óda. Irta és előadja Kocsis János VIII. o. tanuló. 5. A bibliáról. Pályanyertes mű. Irta és felolvassa Riesz Kálmán VII. o. tanuló. 6. Hála éneket zeng... Ének. Szövegét írta Erdős Károly VII. o. tanuló, zenéjét szerzte Tatay Zoltán VII. o. tanuló. Előadja a főiskolai énekkar. 7. Jön a király! Irta Szabolcska Mihály. Szavalja Peleskey Sándor VII. o. tanuló. 8. Az ifjúsági gyülekezet működéséről. Bezáró beszéd. Tartja Mikó Imre VIII. o. tanuló. 9. Közének. 123. dics. 1. verse.

— **Egyházkerületi gyűlés.** Kiss Áron püspök tegnap bocsátotta ki espereseihez meghívó körleveleit a május 25-ik s következő napjain tartandó egyházkerületi közgyűlésre. A főpásztori körlevél jelzi a gyűlés elé kerülő ügyek sokaságát s fontosságát; egyben az espereseket május 14-ére gyűlésre hívja össze.

— **Szabadságot alezredes.** A király márkus- és batizfalvi Máriássy László debreczeni 7-ik huszárezredbeli alezredesét, a már megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest, mint ezidőszerint szolgálatképtelent, várakozási illetménnyel szabadságolta.

— **A hajdusoboszlói ev. reform. tanítótestület** 1904. évi május hó 1-én vasárnap délután 4 órakor az állami polgári fiúiskola tornacsarnokában a felállítandó második ev. ref. templom s az ev. ref. elemi iskolák felszerelési alapja javára szabad előadással és szavalattal egybekötött hangversenyt rendez. Belépti-díj személyenként 60 fillér, tanuló és gyermekjegy 20 fill. A jótékonycélra való tekintettel felülfizetések szívesen fogadtatnak. Műsor: 1. Főpap imája „Nabugodonozor“ cz. operából Verdítől, éneklí a városi dalegylet. 2. Dr. Baltazar Dezső ev. ref. lelkész ur szabad előadása. 3. Gyermekkar, vezeti id. Cseke Gábor tanító ur. 4. Szabó Antal b.-ujvárosi ev. ref. lelkész ur szavalata. 5. Tanítói zenekar előadása. Karnagy: Tóth Lajos ur. 6. „Magyar népdalok“, előadja a városi dalegylet.

— **Másfél-százezer koronás államségély.** — A közoktatásügyi miniszter tegnap értesítette Kiss Áron püspököt, hogy a karczagi ref. főgymnázium céljaira 160,000 koronás építkezési államségélyt utalt ki.

— **Uj honpolgár.** Kropf Izsák, Marczy, a Hungária kávéház egyik legrégebbi pinczére. Évtizedek óta áll tehát a debreczeni közönség szolgálatában. A derék és népszerű pinczér lengyel honos volt s épen 13 év óta folyamodik magyar honosságért. Most azután végre megkapta a magyar honosságot s magyar állampolgár lett. Kropf Izsák, Marczy holnap teszi le a honpolgári esküt Kovács József polgármester előtt.

— **Jogász matiné.** Május 1-én d. e. 11 órakor a kollegium disztermében tartandó matinére az előkészületeket befejezték. Szereplőknek Bognár Matild, Fábrián Margit, Pénzes Ilonka s Szücs Margit urleányokat sikerült megnyerni. — Kivülök közreműködnek még Lukács Tihamér, Majoros Rikárd és Vályi Nagy Gusztáv joghallgatók, — valamint a Magyar Testvérek zenekara. — Az összeállított műsört legközelebb adjuk közre; most még csak annyit, hogy Debreczen uri körsiben nagy az érdeklődés a fényesnek ígérkező ünnepre. Belépő-jegy ára 1 kor. Kapható Békés Lajos ur üzletében. Meghívók nincsenek kibocsátva, hanem a közönséget ez uton hívja meg a rendezőség.

— **A debreczeni munkás sztrájk** még mindig nem nyert megoldást. A sztrájk-tanyán tegnap megjelent a Falk-féle kefégyár egyik tulajdonosa és munkásaihoz beszédet intézett. Elmondta, hangsúlyozta, hogy a gyárosok a maguk részéről elmentek addig a határig, ameddig elmehettek, annál több áldozatot már nem hozhatnak. Felszólította a munkásokat, fontolják meg ezt a körülményt s foglalják el régi helyüket a gyárban. A munkások azonban ragaszkodnak a memorandumukban kifejezett kívánságokhoz s a sztrájk megszűnését ez a körülmény sem segítette elő.

— **Drága a narancs.** A vasuti sztrájkot minden irányban megérzi a közönség, már t. i. közvetve a kereskedők által. De közvetlenül alig drágult valami s ha igen, a régi árak visszaállottak az első rendes vonatközlekedéssel. Egy cikk azonban, mint szomorú epilogusa a nagy mozgalomnak, lép-tény-nommon figyelmeztet bennünket az elmúlt veszedelemre s ez a narancs, amelynek ára 40 százalékkal emelkedett s még így sem lehetett már nagyobb fajta narancsot kapni. Ennek oka az, hogy egy 38 waggonos narancs szállítmány a vasuti sztrájk miatt megromlott, hasznavehetlenné vált.

— **Megszűnt sertésvész.** Az V-ik és VI-ik állategészségügyi körzetek a sertésvész miatt elrendelt zárlat alól a mai napon feloldattak. Debreczen, 1904 április 26. Mezőrendőrkapitányság.

— **Pünkösti elekezió.** A főiskolán május 14-én, szombaton délután tartják meg a pünkösti követek választását. A főiskolán három nap óta vásári vakáció van; a pünkösti szünidő május 15-én kezdődik s végeztével bezárul az idei tanév is.

— **Tanítóképeségi vizsgák.** Tegnap voltak a tanítóképeségi vizsgák, melyekre a vasuti közlekedésben beállott zavarok miatt alig néhány jelentkező jöhetett be a vidékről. Ezért a vizsgákat a tavasz folyamán még újra kiírják.

— **Az iparos ifjúsági önképző-egylet** május hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését az iparos „Otthon“ disztermében, melyre az egyesület tagjait ezuton is meghívja az elnökség.

Tárgysorozat: 1. Évi jelentés az 1903. év működéséről. 2. Határozathozatal az 1903. évi zárszámadások felett. 3. Indítványok. (8 nappal a közgyűlés előtt írásban beadandók.) 4. Tisztújítás.

— **Vasutas sztrájk után.** A vidékről s a fővárosból mindenünnen a forgalom teljes helyreállításáról kapunk hírt. Némi emócióit még csak a letartóztatott 13-as bizottság ügye okoz. A rendőrség átadta őket az ügyészségnek s most ügyük a vizsgálóbíró előtt fekszik. A katonaság legnagyobb részét elhagyta már a pályatesteket s a tartalékos minőségben jelentkező vasutasokat is visszaküldték már több helyről.

— **Az Omke hajdumegyei főlkja** szervezése céljából a helybeli kereskedelmi testületek képviselőit folyó havi 28-án, csütörtökön d. u. 3 órára a kamara tanácstermében tartandó értekezletre hívta össze Szentkirályi Tivadar, ez értekezlet elnöke. A keresk. és iparkamara közös bizottsága ma, szerdán d. u. 5 órakor ülést tart Szabó Kálmán elnöke alatt. A számvonó bizottság pedig május 2-án, hétfőn ülésezik.

— **Elveszett kulcsok.** A Vár-utczától az Arany János-utczáig terjedő részen négy kulcs elveszett. A szíves megtaláló vigye fel a Függetlenség-kör Csapó-utczai helyiségébe.

— **Öngyilkos diák.** Tegnapelőtt a marosvásárhelyi főgymnázium egyik tanulója a szülőiben szíven lötte magát és meghalt. Mészáros János az illő. Két levelet találtak nála, melyek közül egyiket szüleinek, a másikat pedig osztálytársainak írta. Szüleitől érzékenyen bucsuzik el, kéri, hogy minél előbb feledjék el, halálának okát ne kutassák, mert azt csak egyedül ő tudja, miért tette végzetes tettét. Osztálytársainak a következő levelet írta: „Kedves tanuló társaim! Jöjjetek el a temetésemre és ne ítéljétek meg végzetes tettemért, mert ennek így kellett történni. Utolsó kívánságom, hogy ha kosszorut vesztek, ezt irassátok rá: Jobb sorsra érdemes tanuló társunknak — a főgymnázium VIII. osztálya. Barátotok: János.“ Az öngyilkos diákot tegnap temették el.

— **Tessék hazatolonoztatni.** Vas-szinképi, kefebajuszu alak állított be ma a bűnügyi kapitány hivatalába. Nem akarták észrevenni, hát úgy köhögött, mint a vasuti mozdonyok, — amikor nincs sztrájk. De most sztrájk volt, hát e miatt a szürke alaknak kedve támadt humorizálni.

A köhögés után megszólította a kihágási bíró:

— No, mit hozott?

— Magamat.

— Mit akar? Ki maga?

A csavargó megodorta a torzonborz bajuszát és szónokolni kezdett:

— A társadalom zülöttsége miatt a csavargói pályára léptem. Már egy hét óta itt csavargok. Tessék engem hazatolonozolni.

A kapitány dühében nevetett, miközben csöngetett a rendőrnek:

— Rendőr, csavarogtassa le a tolonczházba ezt az embert.

— **Álarozos rablók.** Károlyi István grófnak Margitfalva határában levő Gavás pusztáján tegnap éjjel öt álarozos rabló tört be az egyik tanyába. Az általuk csapott zajra felébredtek Benke Péter jubász és Main Vlada kanász, kik segítségért kiáltottak. Erre az egyik rabló Main lelötte, mire Benkét megkötözték és az egyik akolból elhajtottak 10 drb 500 korona értékű sertést. A betörőknek nyoma veszett. Main állapota, kit a golyó lagyékön talált, életveszélyes.

Megmarta a veszett kutya.

Tegnap két eset fordult elő, amikor veszett kutyák egy 7 éves fiú gyermeket és egy rendőrtisztviselőt martak meg. — Mind a kettőn veszélyes sebet ejtettek a dühöngő állatok, melyeket nyomban elpusztítottak. A két sérült a tegnap esteli vonattal felutazott Budapestre a Pesteurintézetbe.

Elkobzott ártalmas edények.

Többször megírták már a lapok, hogy feljelentés folytán vegyileg megvizsgáltatták a Rakottyán és társa losonczi gyárosok fényezett vasedényeit és azon mérges alkatrészeket magában foglalóknak találtak. Ezért most ezeknek az edényeknek a lefoglalását és elkobzását elrendelték.

— **Uj tiszti orvos.** A kolozsvári tiszti orvosi vizsgán képesítést nyert Molnár Gyula szoboszlói orvos.

Pályázat irodaigazgatói állásra.

Nyiregyházán 1600 korona fizetéssel, 400 korona személyi pótlékkal s szabályszerű lakbérletmennyivel pályázatot hirdettek. — Pályázat határideje mához két hét.

— **Színész házasság.** A debreczeni színtársulat két színpátiikus művésztágya, Palágyi Lajos és Menszáros Margit holnap délután 4 óraker tartja esküvőjét a róm. katolikus templomban. Sok szerencsét kívánunk az igaz, önzetlen szerelemből kötött frigyehez.

— **Fenyő Sándor körözése.** Tóth János rendőrfogalmazó Fenyő Sándor bűnügyének aktáit ma reggel átküldte a budapesti büntetőtörvényszéknek.

Kossuth Ferencz, mint az „Egyetértés” főmunkatársa, a következő nyílt levelet intézte a lap kiadójához, a Magyar Ujságkiadó Részvénytársasághoz:

„Az a hír jutott tudomásomra, hogy a Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság részvényeinek tulajdonó nagy része Fenyő Sándor tulajdonát képezi.

Ha ez így volna, nekem meg kellene szakitnom minden összeköttetésem az „Egyetértés”-sel, mert nem maradhatnék munkatársa oly lapnak, a mely egy bűnvádi keresettel súlyosan terhelt egyénnek (bár csak közvetve) tulajdonát képezi, s amelyre az illető, bár csak közvetve irányító befolyást gyakorolhatna, vagy a lapkiadó részvénytársaság tagja lenne.

Azért tehát, hogy elhatározhassam magamat, ezennel nyílt levélben felhírom az említett részvénytársaságot, hogy engem a tényállásról értesíteni sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

Kossuth Ferencz.

Fenyő Sándorról az éjjel az a hír terjedt el, hogy a főváros közelében, Rákospalotán rejtőzik. Vagy tíz detektív azonban hiába kutatott utána Rákospalotán, nem tudták kipuhatolni rejtőzködése helyét. A rendőrség több táviratot menesztett Bécsbe és Triestbe, mert lehet, hogy Fenyő e városok egyike felé vette útját.

Tudomásul! Tisztelettel értesitem az uri közönséget, hogy a tavaszi és nyári időnyre nagymennyiségű legújabb divatu, kitünő minőségű angol és francia szöveteim megerkeztek. Kérem a tisztelt közönséget, látogassa meg Piacz-utca 75. szám alatt levő üzletemet a gazdag választéku rak-tár megtekintésére.

Tisztelettel
Honig J.

— **Teljes tennis felszerelés,** tennis rakettek, labdák, hálók, valamint a legjobb minőségű football és fűlabdák olcsón beszerezhetők Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán. Rakett huzása és javítása elvállaltatik.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kaupbejáratánál levő kirakatokban.**

TAVIRATOK.

Rákóczi hamvainak hazaszállítása.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/2 óraker.)

Budapest, április 27.

Budapest, április 27. Budapest fő- és székvárosa elhatározta, hogy ő Felségét Rákóczi hamvainak hazaszállításáért ünnepélyesen fogják fogadni a király legközelebbi Budapestre érkeztekor.

Nagy tűz.

Budapest, április 27. Császártöltés pestmegyei községben óriási tűzvész pusztított. **Leégett 56 lakó- és 53 présház. A kár 200,000 korona.** A házaknak nagyrésze biztosítva volt, azonban a termények és takarmányok nem. A község legnagyobb része szőlőmiveléssel foglalkozik s a csapás azért is nagy, mert 2 év óta a peronospora is pusztít.

Merénylet a spanyol miniszterelnök ellen.

Madrid, április 27. A Maras spanyol miniszterelnök elleni összeesküvés dolgában azt jelentik, hogy azok akik azon a vonaton voltak, amelyen a miniszterelnököt megtámadták, úgy vallottak, hogy a csendőrök 40-szer lőttek és 7 ember esett el.

A vasuti sztrájk M.-Szigeten.

M.-Sziget, április 27. Itt a vasuti sztrájk nagyon erős hatással volt a lakosságra. Rémesebbnél-rémesebb hírek keringtek, amelyek azonban nem bizonyultak valóznak.

Orosz-japán háboru.

Niu-Csvang, ápr. 27. A két elfogott állítólagos japán kémét ma kihallgatták és szabedlára helyezték. A hatóságok kijelentették, hogy újabb ütközések a Yalu folyónál nem fordultak elő, csak néhány japán nuszadót pusztítottak el orosz önkéntesek. Nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, mintha nagyobb japán csapatok érkeztek és a Yalu folyón átkeltek volna. — Azt állították, hogy Kuropatkin Hang-Voug-Csongbe és Liaoyang felé visszavonult volna. Ezt most megecfolják.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— ápr. 27

Készáru: változatlan.

Buza áprilisra	7'85—7'86
Buza májusra	7'85—7'86
„ októberre	7'88—7'89
Rozs áprilisra	6'32—6'33
Rozs májusra	—
Rozs októberre	6'50—6'51
Zab áprilisra	5'24—5'25
Zab októberre	5'49—5'50
Tengeri májusra	5'05—5'06
Tengeri júliusra	5'19—5'20
Repce augusztusra	10'80—10'90

Az élesdi vérengzés.

— *Ujabb sebesültek jelentkeznek.* —

— Saját tudósítónktól. —

— ápr. 27.

A rettenetes élesdi nap érhető óriási konsternációt keltett mindenfelé. A legképtelenebb események között, melyek a legutóbbi napokban valósággá váltak, hátborzongató részleteiben és egészében a pártgyűlésből keletkezett szociálista forradalom. Mindenesetre megemlítésre méltó, hogy a falusi emberek most már tagadják, hogy ők szociálisták volnának s ők a gyűlésre mentek volna be Élesdre. Nekik dolguk volt ott s csak véletlenül, vagy kiváncsiságból keveredtek a tömegbe s ártatlanul lettek áldozataivá a pusztulásnak.

A borzalmas eseményekről következő újabb részleteket jelenti tudósítónk:

Beszélgetés a sebesültekről.

Az embermentés nagy hajlékában, Biharvármegye közpórházában emberfóltti munka folyik. Vasárnap éjjel egy óraker megérkezett Élesd felől kocsin egy sebesült s tegnap délután 3 óráig hét élesdi sebesültet vettek föl a kórházban.

Tudósítónk látogatást tett a sebesülteknél s velük beszélgetett. A múltó szobában Erdős Adolf dr. és Matólay Károly dr. orvosok egy fiatal oláh suhanczot operáltak. Matyika Pável eskülfői 18 éves fiú jobb lába czombjába két lövést kapott s az orvosok a husfoszlányok közül kivették a golyót. Múveletlen oláh fiú az áldozat, ki azt sem tudja, minek ment be Élesdre. Hallotta, hogy nagy csődület lesz, kíváncsiságból bement ő is a többi falujabeliikkel. Az apja is ott volt a közgyűlésen, de nem történt semmi baja.

A 12. számú kórteremben három magyar ember fekszik, kopaszodó fejű, hatalmas termetű ember, az első: Cserna Józsefnek hívják, Mezótelkibe való, családos földmives. Értelmes paraszt s arra a kérdésre, hogy miért ment el a közgyűlésre, azzal védekezik, hogy ő a hugát s sógorát látogatta meg Élesden. Mikor a piacon keresztül sietett, akkor hullott a golyózápor s egy csendőrgolyó a lábába fúródott.

Páska János 30 év körüli pósalaki legényember fekszik mellette szintén átlótt lábbal. Gondolta, hogy baj lesz, de csalógatták be őket a kiragasztott nagy nemzeti színű plakátokon, kíváncsiságból bement hát ő is.

Igazi szép magyar typus Majlák Ferencz, 48 éves pusztajlakai munkásember, 2 gyermek apja. Balkarját lótték át, a karja eltört s a golyó benmaradt. A kórházi orvosok az egész karizületet kivágnák, mert rothadásnak indult. A keze örökre nyorék lesz.

— Azt mondták, nagy szavazatok lesznek a gyűlésen, azért mentem el, hogy meghallgassam. Az emelvény közelébe álotam s mikor baj lett, nem tudtam menekülni, a balkezemet eltörte a golyó. Sajnos, ilyen volt a nagy szavazat, hogy nyomorékká tettek! fejezte be nehéz jajgatással a mondani valóját.

A 3. számú betegszobában román emberek fertüsznek. Csukle János erőteljes 28 éves férfi. Kesztögen lakik, hol Schvarecz Jakab gyárának egyik legkiválóbb munkása. Saját szorgalmából megtanult írni, olvasni s mint gyári munkás fűtői vizsgát is tett. A gyárban mindenre használható, értelmesen beszél magyarul is. A gazdája meglepődve találja a betegek között.

— Ugy-e, azt mondtad, hogy nem mész a gyűlésre! Kellett ez neked?

— Hát kérem nagyságos ur, tudja, hogy én nem vagyok szocialista, de hát bebolondítottak a többiek engem is.

— Hát, hogy sérültél meg? kérdi a gazdája.

Elbeszéli, hogy látta, mikor a csendőrmester szuronyt szegezett, egy révi ember rálért az őrmesterre. Ez visszalért s először a révi embert, azután Arkis Tógyert, a gazdag alsó-lugosi szociálistát lötte agyon. Szerinte tehát nem Arkis Tógyer, hanem egy révi ember süttöt revolvert Resch Mihály csendőrmesterre.

Egy barna oláh ember: Jász Demeter szomszédja. Kőaljára való, ő is tagadja, hogy szocialista volna. Az ügyvédnél volt dolga, azért járt Élesden. Ott maradt délutánra és egy csendőrgolyó bal lábát erősen áthorzsolta. Ezek eddig könnyebben sebesültek meg, néhány hét alatt fölépülnek.

Legnagyobb kinokat szenved egy marczona oláh ember: Jász Demeter, ki Kőaljáról való. Egy golyó keresztül repült mindkét lábán s mint mondja, mellette ült egy asszony, karján gyermekével. A lábán áthatolt golyó megsebezte az asszonyt is, a kis gyermek pedig a földre esett s eltaposták. Az áldozatot nagy csapás érte ezenkívül. Édes apja a csata halottai közt van.

Beszéli az egyik sebesült, hogy mikor kocsin menekült harmadmagával az uton, nagyon sok jajgató, véres emberrel találkoztak. Néhányan a patakba, mások az árokban feküdtek, jajgattak.

INGATLANOK FORGALMA.

Csuka Lajos és neje Darvai Emma veszik a debreczeni 7439. sz. tjkvben foglalt 200 négyszögöl vargakerti szőlőt Dézsi Lajos és neje Szalai Juliánától 2200 koronáért.

Oláh Györgyné Szabó Juliánna veszi a debreczeni 8682. sz. tjkvben foglalt 300 négyszögöl vargakerti szőlőt Szabó Gábortól 2200 koronáért.

Ózv. Jámber Ferenczné Tóth Eszter veszi a debreczeni 5198. sz. tjkvben foglalt 527 négyszögöl Hatvan-utcai kerti szőlőt Faragó Istvánné Tóth Erzsébettől 1000 koronáért.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

13

— Nem is épen ő vágyakozik kezre, inkább atya... de ime, itt a levél maga; miután úgy is tudsz mindent, elolvashatod ezt is.

Mariánna megállt, hogy olvassa Gaucher apó levelét. Szokott nyugalmával hajtotta végre azt. — André figyelemmel szemlélte az arcát, mely alig észrevehető mosolyra vonul a levél egy pár kifejezésénél, midőn a kereskedő oly feszelen

nyereséggel tárgyalja a házasság kérdését; de azért nem mutatott sem meglepetést, sem haragot s e szavakkal nyújtá vissza Péternek a levelet:

— Jól van keresztatyám! Hadd jöjjön el s akkor meglátjuk, hogy mi lesz vele!

IX.

Pétert e szavak hallatára különös bosszúság érzete lepte meg s egyszerre visszatérni érezte gunyolódó természetét s szölt:

— Már látom valóban, hogy anyám nagyon csalódott. Teljességgel nem vonakodik mentől előbb konty alá jutni, nemde?

— Eljött már az ideje férjhez menem, most vagy soha! — viszonzá Mariánna.

Később nem tudnám tébbé reá határozni magamat.

— Miért?

— Mert a szabadság igen becses és kellemes valami. Ha az ember nagyon is hozzá szokik, igen erősen fájlalja azután elvesztését.

— Én is úgy vélekedem. — Menj tehát most férjhez, miután még kedvet érzesz hozzá.

E szerint nyugodtan várom Gaucher Fülöp megérkezését s azon reménnyel, hogy nem lesz szükség tagadó választ adnom neki részéről. Vasárnap reggel megérkezik hozzánk, akkor jöjj te is oda ebédre.

— Nem, keresztapám, azt nem találom illendőnek, hogy én keressem fel azon egyént. Önök fognak hozzám jönni vasárnap délre, André asszonnyal együtt.

— Jól tudod, hogy ő nem jár ki a háztól, különösen ha este kell hazajönnie.

— Vettem közelebről egy kis szekeret, majd eleibe fogjuk a majoros erőteljes lovát. Őa anyja már rég megígérte nekem, hogy mihelyt szekeret szerzek, eljön hozzám ebédre.

— Tehát meg fogod előttünk nyitni szentélyedet, melybe nem engedted ma belépnem?

— Miután André asszony is jelen lesz.

— Ugy hát reád nézve én csak olyan vagyok, mint bármely ismeretlen; egy idegen ur, mint a többiek? Ez igazán különös!

— Ez éppen nem különös. Mig szüleim éltek, ön feszelenül és igen természetesen jött hozzánk bármikor; de 5 év telt el úgy, hogy nem is láttuk e vidéken, én ezalatt árva lettem s úgy kellett élnem, mint okos leányhoz illik, — ki tisztán akarja megőrizni jó hírnevét. Ön tudhatja, mily kíváncsiak és rossz nyelvűek itt az emberek. Hiába élünk itt, meglehetősen puszta faluhely, csak kétszer-háromszor fogadnák el házamnál férfi látogatását, azonnal volna mit mondjanak felőlem s pletykáságha kevernének.

— De ilyen vén ember, mint én, keresztatyád, olyan, mintha atyád volnék!

— Arról is csak úgy beszélne, én jól ismerem az idevaló emberek szokását, ön pedig, úgy látszik, elfeledte azokat.

— Jól van! e szerint hát óhajtanom kell, hogy mentől előbb férjhez menj, mert akkor gyakrabban telhetik öröömöm benne téged láthatni.

— Nem fosztottál volna meg anynyira?...

— Ön fosztotta meg magát attól jószántából és pedig nemcsak egy ízben.

— Az igaz, hogy gyakran felhasználtam jelenlétedet anyámnál arra, hogy szobámba távozzam dolgozni. Ez nem nagy udvariasság volt tőlem, beismerem, de nem gondoltam, hogy figyelemre méltatd eljárásomat, vagy csak észre is vetted volna.

— Csak azt vettem észre egész örömmel, miszerint eléggé bizik jóindulatomban, hogy foglalkozásiban legkevésbé se hagyja magát zavartatni általam.

— Egész örömmel! Jobb szerettem volna, ha bosszankodva veszed észre, vagy legalább is sajnálattal.

— Hogyan, keresztatyám? — szölt Mariánna megállva s bámullattal szemlélve André, mig nagy fekete szemei kérdőleg tekintettek reá.

Arczának egész kinyomata oly csodálkozást fejezett ki, mely várja a talány megoldását, hogy ne kelljen neki soká gondolkodni rajta.

Ugy látszik, — gondolá Péter magában — hogy valami ostobaságot mondtam, mert nem tudom, hogy magyarázzam ki szavaimat.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán, április hó 27-én, bérlet
174. szám „C“

A HAJDUK HADNAGYA.

Nagy operette 3 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, április hó 28-án:
bérlet 175. sz. „A“

A HAJDUK HADNAGYA.

Nagy operette 3 felvonásban.

BOLTHELYISÉG

azonnal kiadó, Kosuth-utca 15. szám, szemben a gyógyszer-tárral. — Ugyanott értekezhetni.

Kardos László

ajánlja

szőnyeg-raktárát

Kossuth-u. 9

a vászonüzlettel egy helyiségben,
a lakást változtató t. közönség b. figyelmébe.

Minden fajta

szőnyegeket,

Szoba-pokróczok, Szövet- és Csipke-függönyök, Ajtó-üggönyök, Ágy- és Asztalterítők, Butorszövetek, — Bőrvésznek, Linoleumok nagy választékban.

Maradék szőnyegeket fél áron.

Felhívás.

Mind azon t. vevőkhöz, kik szobapadlójukat óhajtják szép és tartós színre mázolni, vagy konyhaberendezésüket, ablak- és ajtóikat újjá festeni, forduljanak bizalommal

Neumann Nándor

kizárólagosan berendezett fefték, lájk és kenceze nagykereskedőhöz
Hatvan-utca 5 sz., Bignió-ház. Telefon 205.

Óriási választék

== érkezett raktárra ==

szebbnél-szebb

RUHADISZEKBŐL,

== CSIPKÉK, ==

Guirlandok,

== NAPERNYŐK, ==

DIVAT- és BŐR-ÖVEKBŐL,

BOSZNAY J. és TÁRSA

divatáruházába,

2 Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. háztulajdonos és lakásbérlet közönséget, hogy

Első debreczeni háztisztasági-kiszállító vállalatunk

megalakult. Szükségtelen emlitenünk is talán, hogy vállalatunk olyan hasznos és érdemes intézmény, melyet az említett közönség okvetlenül pártolni fog, annál is inkább, mert eltekintve attól, hogy mind- eddig kénytelenek voltak a lakóházakban kellemetlen és undorító bűzös szemétdombokat, vagy ládákat megtűrni, a mi pedig egészségi szempontból sem volt ajánlatos, az most vállalatunk megalakulásával teljesen nélkülözhetővé vált, mert **havi 20 fillér** csekély díjazás ellenében, minden lakótól reggelenként eltávolítja a szemétszállító kocsi, a naponta egy kis ládába vagy kosárba összegyűjtött szemetet, melyet az ajtó elé, vagy a kapuba kell helyezni.

Kéretnek ennél fogva azok, kik vállalatunkat igénybe venni óhajtják, hogy e kívánságukról bennünket röviden értesíteni sziveskedjenek levélileg, a kocsik vagy telefon útján, a mielőbbi intézkedés végett. Telepünk a Balogh-féle téglagyár, 115-ik szám alatt.

Tisztelettel

Balogh és Vértessy,

Telefon szám 218.

? Miért ?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki.
Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt
Mert ott 3-szor a 100.000 " "
Mert ott 1-szer a 70.000 " "
Mert ott 4-szer a 60.000 " "
Mert ott 3-szor a 30.000 " "
Mert ott 5-ször a 25.000 " "
Mert ott 10-szer a 20.000 " "

nyerték és

Mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{12}$ — $\frac{1}{6}$ — $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{1.50}$ sorsjegyeket
koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11-ik szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az öszszegek postadijmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálok.

Levágandó rendelőlével.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék czimemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztály-sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím } Név
} Állás
} Lakhely
} Utolsó posta

A nem kívánt módokat törölni.

A. M. KIR.

Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM,

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű
gőzcséplőkészleteteket, ipari czélokra alkalmas Compound lokomobilokat.

Millenium

fúkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeket, vala-
mint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Kerületi képviselő: HARTSTEIN KÁLMÁN Debreczenben.

Van szerencsém tudatni a n. é.
közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Anna-utcai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literen-
ként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

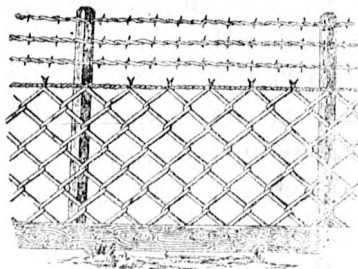
Állandó raktár különböző hegyi
és esemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Neubauer János

sodrony-szövet, fonat- és szitaárú gyára Debreczen.

Készít ezüst éremmel kitüntetett szabadalmazott
acél-sodrony koci ülést, ruganyos ágybetétet, rosta-
szöveteket, sodrony-kerítéseket, kertek, szőlőtelepek,
fácános erdők és sirok bekerítésére, baromfi házakat,
szállítható baromfi ketreczeket, sirkerítéseket a leg-
szébb kivitelben, sodrony betétű kapukat nyaralókban.
A legcélszerűbb sodrony lábtörlőket, fehér- és vörös-
sodronyból. Gőzgépekhez szikrafogók, ablak- és pincze
rostélyokat, szóval sodronyból minden kigondolható
dolgokat. — 1873. év óta százakra menő elősmerést
nyertem, valamint sok kiállítási kitüntetésben részes-
ítettek szép és jó munkámért.

Pártolását kérve, vagyok teljes tisztelettel

NEUBAUER JÁNOS.

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

30 év óta **Első minőség.**
Évi készítmény 49.000 kerékpár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hillman, Herbert & Cooper,
(The Premier Cycle Co. Ltd.) Coventry (Angol-
ország), EGGER I. B. Nürnberg úors

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA

UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKEVE VAN!

Osztály- sorsjegyek

Lukács Vilmos

BUDAPESTI
BANKHÁZABÓLKIZÁRÓLAG
NÁLAM
KAPHATÓK

== Kuzás már 1904. május 17. és 18-án

az I-ső osztályú / egy egész / egy fel / egy negyed / egy nyolczad
sorsjegyek árai: | 12 kor. | 6 kor. | 3 kor. | 1.50 kor.

Komáromi József

papirkereskedés,

Debreczen, Piacz-utca 12-ik szám.